

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 130. Quæ dicatur pars major & sanior Capituli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

Quaest. 128. Quo in loco habendum Capitulum?

1. Resp. Capitulum secundum jus commune celebrari debet in ecclesia & loco ad hoc determinato, nec sine justa causa transferri potest ad locum alium, *c. quod sicut de elect.* junctâ Gl. v. *constitutiones. c. quâ fronte. de appell.* junctâ Gl. v. *Canonicum.* Fagn. in *c. cum injuncto. n. 17.* Quin & Episcopum, ubi aliquid non spectans ad suam privatam suorumque utilitatem vult proponere, non posse Capitulum congregare & celebrare in suis aedibus, sed debere accedere ad ecclesiam locumque aliâs consuetum Capituli, juxta S. Cong. asserit Fagn. *loc. cit. num. 18.*

2. Dixi tamen: Sine justa causa: dum enim Capitulum tunc convenire nequit in ecclesia vel loco ordinario Capitulari, dubium non est, quin alibi haberi possit; ubi congruere videbitur Arg. *c. in nomine domini. dist. 23.* Et sic etiam repulso Episcopo ab ingressu suae civitatis, videtur causa justa translationis Capituli ad alium locum extra illam, ubi cum Canonicis suis deliberet de negotiis suae ecclesiae. Ita cum de jure & ex Trident. facultatem habet in casu supra dicto convocando Capitulum, eamque facultatem in Ecclesia sua Cathedrali exercere nequeat per Vicarium repugnante Concilio, per se propter impedimentum a civitate injectum, consequens est, ut eam exercere possit extra dictam Ecclesiam, Arg. *c. statumus. de off. ordinar. in 6.* ubi, quod cui committitur aliquid certo loco expediendum, & is illud ibi securè exercere nequeat, possit illud extra eum expedire. Fagn. *loc. cit. num. 23. & seq.* De cetero quod dictum à me in *for. benef. p. 2. quaest. 320. num. 3.* de loco electionis, videtur quoque locum habere in aliis actibus capitularibus; nimirum, ut hi quoque ex rationabili & publica causa (secus est de causa privata aliquorum Capitularium) si haberi nequeant in loco consueto, haberi possint & debeant extra illum, ita ut tunc minor etiam pars ad locum consuetum adire non teneatur, sed possit ab eo justè appellare. Reliqua spectantia specialiter ad locum habendae Capitularis electionis; nimirum, quod hæc habita extra fines ecclesiae aut locum consuetum, in loco tamen honesto, etiam citra causam rationabilem, non sit ipso jure irrita, nec etiam jure irritanda, excepta electione Papæ, quæ facta extra conclave est nulla juxta *c. ubi periculum. de elect. in 6.* & Bullam Gregorii XV. *atervi Patriæ.* Teneat quoque facta in loco interdicto, nec sit irrita aut irritanda facta in locis abditis, etiam secretissimis, vide apud me *loc. cit. quaest. 321. & seq.*

Quaest. 129. An & qualiter duæ partes Capituli constituent & representent totum Capitulum, sintque necessariae ad hoc, ut actus Capitulares valeant?

1. Resp. primò: Ad totum Capitulum constituendum & representandum non sufficit major pars, sed requiritur, ut duæ tertiæ partes sint præsentibus. Fagn. *loc. cit. n. 48.* juxta *L. planè & L. nulli. ff. quod cuiusque universi. nomine. & L. nominationum. C. de Decurion.* & hæc duæ partes representant totam communitatem, quæ est persona ficta & representata, *L. mortuo. ff. de fidejuss. l. 3. ff. de decretis ab ordin. faciend.* Abb. in *c. 1. h. t. num. 16.*

2. Resp. secundò: Ut Capitulum censeatur tractasse quid capitulariter, actusque ab univer-

sitate gestus valeat, requiritur inter cætera (quæ sunt, ut omnes habentes jus suffragii, si potuerunt vocari, sint legitime vocati & collegialiter congregati, & non separatim suum suffragium tulerint,) dictas duas partes fuisse præsentibus, juxta *cit. L. nulli & L. planè;* cum hac tamen distinctione inter Canonistas communi, quam tenet Abb. in *c. cum omnes. de constit. num. 13.* Felin. *ibid. n. 34.* Host. Jo. And. Butrio, Rota in *Paduan. Seditium. 28. April. 1617.* quam & quos citat Fagn. in *c. cum injuncto. de nov. oper. nunc. num. 49.* nimirum, quod in casu, quo nullus adesset superior, ad quem spectet convocatio Capituli seu Universitatis, ut valeat actus, debeant ad minimum convenire duæ partes, à quibus monenda seu convocanda pars tertia seu cæteri (qui aliâs de contemptu agere possent,) qui commodè vocari possunt, & si vocati venire noluerint, pergere possunt dictæ duæ partes ad actum Capitularem, & ita cum Canonista Civilista. Si verò adsit superior talis, & ad ejus mandatum seu convocacionem non convenient omnes, qui vocari poterant & debebant, venientes, etiam si non faciant duas tertiæ; imò, si non constituent majorem partem Capituli, possunt procedere ad actum Capitularem; eò quod tunc convocatio illa superioris constituat non venientes in contumacia, quæ privat illos jure ferendi suffragii pro illa vice, & ita Canonista.

Quaest. 130. Quenam dicatur pars major & sanior Capituli?

1. Resp. primò: Major pars Capitularium desumenda non est respectu aliarum partium, sed respectu totius Capituli. Zerol. in *pr. epsic. p. 1. v. Capitulum. num. 13.* Barbof. *de can. c. 18. n. 9.* De hoc verò, quod Zyp. in *analyfi. h. t. num. 1.* ait procedere hoc ipsum, nisi consuetudo habeat aliud; quâ passim receptum dicit, ut, quod major pars non solum respectu totius Collegii, sed respectu etiam aliarum minorum partium decernit ratum sit; de hoc, inquam, merito dubitant Wiestn. *h. t. num. 23.* Reiffenst. *num. 28.* Num verum sit respectu electionum Prælatorum & gravium causarum collegiarum ecclesiasticarum, etsi non negent de causis minorum collegiorum. Desumitur quoque major pars in casu, quo aliqui contempti seu non vocati, qui de jure debebant & poterant vocari per respectum, non ad solos præsentibus, sed ad hos & contemptos simul computatos. V. g. dum Capitulares sunt octo, ex quibus duo contempti, ut major pars censeatur consensisse, non sufficit ex sex præsentibus consensisse quatuor, sed requiritur consensisse quinque, qui computatis simul præsentibus & absentibus constituent majorem partem. Wiestn. *h. t. num. 22.* citatis Innoc. in *c. in Genesi. de elect. in fine.* Abb. *ibid. num. 11.* Passer. *de elect. c. 11. n. 112.* Idque ideo, ne si per injuriam sibi illatam non præsentibus non computarentur ad majorem partem constituendam, fraudibus aperiat via dum, qui quos timerent suis suffragiis adversaturos, possent hac ratione, illos non vocando, excludere, & tamen validè celebrare actum capitularem, quem intendebant. De cetero ad majorem partem constituendam sufficit quicumque excessus Capitularium sive votantium, etiam si esset unius medii voti. V. g. dum Capitulares sunt tredecim, septem vota non nisi medio voto superant medietatem, & tamen actus, pro quo sunt vota septem, à majore parte Capituli gestus reputatur & valet; quia jura

regulariter plus non requirit, quam ut gestus sit consensu majoris partis Capituli, collegii seu universitatis, quod contingit in præsentem casu; ac ita tenent. Abb. in c. Cumana, de elect. n. 9. Butr. n. 15. Passer. de elect. c. 19. n. 18. Donat. Tom. 2. pr. Regular. p. 1. tr. 5. q. 44. n. 8. Reiffenst. h. t. n. 20. Wiestn. n. 21. ego in for. benef. p. 2. q. 370. n. 2. Confirmaturque hæc praxis computandi, & in hoc casu habendi medietatem suffragii propter indivisibilitatem suam pro integro voto usu generali ferè omnium Capitulum, Germaniæ præcipue; dum actus capitulares, & in specie electiones ad Prælaturas Ecclesiarum, tam secularium, quam regularium indubitate habentur pro validis & canonicis, & ut tales à Superioribus ipsaque Sede Apostolica confirmantur, & in numero suffragiorum dimidio tantum suffragio majore. Proceduntque hæc etiam, dum statuta Ecclesiæ alicujus vel Ordinis Religiosi expressè requirunt unum votum supra medietatem; eò quod talia statuta particularia in materia juris interpretationem recipiant à jure communi, itaque intelligenda, ut quò ad fieri potest, ab eo non recedant. c. cum dilectus, de consuetud. junctâ Gl. v. cum communi. c. ex parte de V. S. & ibi Abb. num. 2.

2. Resp. secundò: Sanior pars dicitur, quæ constat viris dignitate, prudentiâ, scientiâ, pietate & zelo boni publici magis conspicuis; Fagn. in c. 1. h. t. n. 3. & seq. Circa quod notandum, quòd major pars numero (præsertim si duæ partes Capituli consentiant) censetur etiam sanior, nisi manifestè appareat, aut legitime probetur, partem majorem numero corruptam, aut alio sinistro affectu in transversum agi. Abb. in c. Ecclesia, de elect. n. 4. Fagn. loc. cit. n. 4. Unde etiam, cum ex investigatione, quam sit pars sanior, multa oriuntur incommoda, hodie dum (maximè stante dispositione Trid. Sess. 25. de Regular. c. 6. ut Barbof. de Can. & dignit. c. 38. n. 8.) non inquiritur amplius, quæ pars suffragiorum sit sanior, sed tantum attenditur major numerus; cum regulariter in dubio stetur pro pluralitate, nisi contrarium probetur. Arg. c. prudentiam, de off. deleg. Gl. in c. 1. h. t. v. Rationabiliter. Adeoque major pars Capituli præsumatur etiam sanior, & sic, quod ab ea decretum, à saniori parte decretum censetur. Barbof. loc. cit. Laym. in tit. c. Ecclesiæ, n. 4. Tambur. de jure Abb. Tom. 1. d. 5. q. 6. n. 21. Lavor. de elect. tit. 4. c. 14. num. 89. Sigism. à Bonon. de elect. du. 38. n. 8. & alii apud Barbof.

Quest. 121. An & qualiter, ut acta Capituli valeant, sufficiat & requiratur, à majore parte Capituli præbitum consensum?

1. Resp. primò: Sufficere ordinariè, partem in sensu priore quest. explicato majorem Capitulum, seu vocem decisivam in Capitulo habentium præsentium consentire, modo duæ partes vocandorum præsentem sint juxta dicta quest. ante hanc penult. & non requiri, ut omnes consentiant; cum jura sub disjunctione consensum omnium vel majoris partis; & in plerisque negotiis consentire omnes difficile & rarum est, dum in Capitulis & Congregationibus sæpe reperiuntur heteroclitica capita, adeoque consilium non sit, valorem actus semper pendere ab unanimi seu omnium consensu. Unde jam etiam non valet statutum vel consuetudo, etiam juramento firmata, vi cujus omnes

de Capitulo, vel etiam duæ partes debeant consentire, ad hoc, ut actus capitularis valeat; quia hoc ipsum statutum vel consuetudo damnosa est Ecclesiæ; cum per hoc facultas statuendi, quæ justa & utilia sunt, impediatur, & quilibet de Capitulo commoda Ecclesiæ impedire possit; adeoque etiam tale juramentum, utpote tendens contra utilitatem Ecclesiæ, non obligat, & censetur potius perjurium; prout hæc sumuntur ex c. 1. h. t. Ad hæc, quod major illa pars fecit seu decrevit, id censetur à tota universitate, etiam concordè & consentiente decretum juxta c. 1. h. t. & quod pars major Curia egerit, pro eo habetur, ac si omnes egerint. L. quod major. ff. ad municipalem. Abb. in c. 1. h. t. n. 16. Azor. instit. mor. p. 2. l. 6. c. 17. q. 3. Laym. in disp. Can. de Reb. Eccl. alien. thes. 16. Pirh. h. t. num. 2. cum communi. Atque ita valent gesta à majore parte universitatis, etiam si minor pars contradixerit, pro ut statuitur cit. c. 1. nisi forte pars major aliquid decreverit cedens in damnum Ecclesiæ, vel etiam in præjudicium minoris partis, vel unius ex illa; tunc enim pars minor, vel etiam unicus ille contradicere potest Arg. c. Nicæna. dist. 31. junctâ Gl. fin. Riccius in pr. p. 2. resol. 249. (& nisi expressè contradicat, consentire censetur, sitque participes peccati & pœnæ; quia, cum sit pars Capituli, quæ ab hoc fiunt ad ipsum aliquo modo spectant. Jo-And. in c. 1. h. t. n. 4. Abb. n. 13. Pirh. h. t. n. 5.) & decretum majoris partis impedire, aut facere rescindi, allatâ & probata coram superiori Capitulo aut electis arbitris causâ rationabili in contrarium. Gl. in cit. c. 1. v. ostensum. Abb. ibid. num. 5. Pirh. num. 4. Et hoc idem est, dum vel unicus contemptus, qui agens de contemptu, potest irritare, quod actum à ceteris. Gl. in c. quia propter de elect. v. Sanior. Abb. ibid. n. 12. & plus contemptus unus, quam contradictio multorum obstitit. c. bone memorie de elect. & hoc absque eo, quòd necesse sit appellare; cum absque appellatione possit recurrere per viam querelæ ad superiorem pro retractatione vel rescissione decreti majoris partis, quod quia ab ea processum non est judicialiter, non transit in judicatum. Abb. loc. cit. n. 13. Quâ tamen appellatione extrajudiciali non obstante, major pars procedere potest ad executionem sui decreti, ut cum Jo-And. in cit. c. 1. n. 2. Pirh. & postea, ubi objecta à minore parte agnita rationabilia, rescindi. Neque his obstat, quòd, dum plures sunt patroni, præsentatio valeat, etiam facta à majore parte illorum etiam respectu minoris partis, licet non excedat medietatem omnium patronorum. Nam præsentatio fit à patronis ut singulis, non autem ut à collegio. Quod autem dicitur c. 1. h. t. aliisque textibus & ab AA. passim, non sufficere partem majorem, nisi etiam sit sanior, sive utramque simul seu copulativè requiri, ut sit major & simul sanior, hoc ita intelligendum non est, quòd semper pars major constare debeat viris dignitate, prudentiâ, zelo &c. magis conspicuis, sed requiri, quòd non appareat, aut legitime probetur corruptam, aut sinistro affectu occupatam procedere irrationabiliter, nihil in damnum Ecclesiæ, aut præjudicium minoris partis moliri; hoc ipso enim secundum dicta, quòd major sit numero, censetur etiam sanior, seu est sanior præsumptivè: quod & non plus requirunt jura.

2. Resp. secundò: Nihilominus sufficit major & sanior pars Capituli, sed requiritur consensum